

Εκπαίδευση για την Αντιμετώπιση Φυσικών Κινδύνων

Μάθημα Επιλογής Β' Εξαμήνου (Κωδ. Ε22)

*Κλωναρη Αικατερίνη, Ομ. Καθηγήτρια
Τμήμα Γεωγραφίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου*

Πληροφορίες

Αικατερίνη Κλωνάρη, Ομότιμη Καθηγήτρια
Γραφείο, Κτήριο Γεωγραφίας –Ισόγειο (ΙΣ 2.22)

Επικοινωνία μέσω μηνυμάτων στο eclass

Τηλεσυνεργασία μαθήματος στο zoom, θα λαμβάνετε μήνυμα
για κάθε μάθημα (το link ίδιο για όλα τα μαθήματα)

Όλες οι εργασίες και τα μηνύματα θα αναρτώνται στο eclass

Σκοπός

Γενικός σκοπός του μαθήματος είναι:

Α. να παρέχει σε εκπαιδευτικούς, εκπαιδευτές και σπουδαστές πληροφορίες που τους βοηθούν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις εκπαιδευτικές ανάγκες που σχετίζονται με την αντιμετώπιση φυσικών κινδύνων.

Σκοπός

Γενικός σκοπός του μαθήματος είναι:

Β. να αξιοποιήσει τις βασικές αρχές, τα πρότυπα, τις εκπαιδευτικές παρεμβάσεις και μεθόδους καθώς και τη χρήση κατάλληλου ψηφιακού υλικού και εκπαιδευτικών εργαλείων, που ήδη υπάρχουν, ώστε οι εκπαιδευόμενοι να ασκηθούν και να δύνανται να εισάγουν τη χρήση τους στην εκπαιδευτική διαδικασία με αποτελεσματικό τρόπο.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι φοιτητές/τριες στο τέλος του εξαμήνου θα είναι :

- ✓ ικανοί να σχεδιάζουν και να χρησιμοποιούν ψηφιακά αντικείμενα και δραστηριότητες μάθησης, σχετικά με την αντιμετώπιση των φυσικών κινδύνων, που θα μπορούσαν να υποστηρίξουν την τυπική, μη τυπική ή και άτυπη εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων την εκπαίδευση ενηλίκων, των εκπαιδευτών εκπαιδευτικών, αλλά ακόμα και των τοπικών αρχών (κοινοτήτων).
- ✓ Περισσότερο ευαισθητοποιημένοι σχετικά με τις επιπτώσεις και τις αιτίες των φυσικών καταστροφών, η οποία είναι απαραίτητη για την εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη.

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ 2025-26

Διάλεξη	Θέμα	Διδάσκων/ουσα
1 ^η	<p><i>Εισαγωγή: Παρουσίαση μαθήματος- πλάνο εργασιών και Παρουσίαση ερευνητικών δεδομένων για τη σημαντικότητα της Εκπαίδευσης σε θέματα Φ.Κ.:</i></p> <p><i>α) Οι ιδέες των παιδιών και η σημασία τους στην εκπαιδευτική διαδικασία β) Παράγοντες που διαμορφώνουν τις ιδέες των παιδιών γ) Οι ιδέες των παιδιών για «φυσικά φαινόμενα», «κινδύνους» και «καταστροφές» μέσα από έρευνες δ) Διερεύνηση των ιδεών των συμμετεχόντων για αντίστοιχα φαινόμενα και έννοιες</i></p> <p><i>Συζήτηση και σύνδεση των αποτελεσμάτων με την διεθνή βιβλιογραφία</i></p>	Κλωνάρη (24/02/2026)
2 ^η	<p><i>Εκπαιδευτικές δράσεις και προγράμματα αντιμετώπισης των καταστροφών του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης</i></p>	Φασουλάς (03/03/2026)

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ 2025-26

Διάλεξη	Θέμα	Διδάσκων/ουσα
3 ^η	Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών δράσεων: α) Σκοπιμότητα προγραμμάτων εκπαίδευσης για διασαφήνιση των εννοιών για θέματα «κινδύνων» και «φυσικών καταστροφών» β) Κριτήρια επιτυχίας εκπαιδευτικών προγραμμάτων γ) Φορείς (διεθνείς και εθνικοί) που συνεισφέρουν στην εκπαίδευση μαθητών στις φυσικές καταστροφές δ) Η ελληνική περίπτωση - Τα ΠΣ και η ύπαρξη εκπαιδευτικού υλικού	Κλωνάρη (10/03/2026)
4 ^η	Ευαισθητοποίηση, Ενημέρωση και Εκπαίδευση σε θέματα διαχείρισης του Σεισμικού Κινδύνου. Προκλήσεις και Προοπτικές. Ο Ρόλος του ΟΑΣΠ	Κούρου 17/03/2025)
5 ^η	Δημιουργία επιμορφωτικών σεμιναρίων -Δομή-Περιεχόμενο-Υλικό	Κλωνάρη (Δια ζώσης) (... /03/2026)

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ 2025-26

Διάλεξη	Θέμα	Διδάσκων/ουσα
6η*	Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού - Storymap- booklets, digital game	Κλωνάρη (Δια ζώσης) (.../03/2026)
7η*	Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που σχεδιάστηκαν και υλοποιούνται από το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Α.Δ. Λέσβου στα πλαίσια ευρωπαϊκών προγραμμάτων για την αντιμετώπιση των φυσικών κινδύνων)	Ζούρος (Δια ζώσης) (.../03/2026)
8η*	Μουσεία Φυσικής Ιστορίας, Μουσεία και Μνημεία Σεισμών παγκοσμίως, Παλαιοσεισμολογικές τομές και εμφανίσεις γεωλογικών ρηγμάτων στην ύπαιθρο για την κατανόηση της σεισμικής επικινδυνότητας και ο ρόλος τους στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ακραία Φυσικά φαινόμενα και Εκπαίδευση Ενηλίκων	Παυλίδης (31/03/2026)
***	Αν εγω κάνω μονο μια διαζώσης διάλεξη, τότε του κ. Ζουρου η διαλεξη θα είναι η 6η, του κ. Παυλίδη 7η, και 8η θα είναι αυτη που έχω ως 6η (ιδιο περιεχόμενο) η οποία θα γίνει 28/04/2026. οι υπόλοιπες κανονικά	

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ 2025-26

Διάλεξη	Θέμα	Διδάσκων/ουσα
9 ^η	Αξιολόγηση και αξιοποίηση Εκπαιδευτικού Υλικού – Ο ρόλος του εκπαιδευτικού/εκπαιδευτή	Κλωνάρη (05/05/2026)
10 ^η	Ο ρόλος του εκπαιδευτικού/εκπαιδευτή στην εκπαίδευση για την αντιμετώπιση "φυσικών κινδύνων" και "φυσικών καταστροφών" α. Αξιοποίηση σύγχρονων διδακτικών παρεμβάσεων και εργαλείων για αποτελεσματική μάθηση εκπαιδευόμενων b. Παρουσίαση παραδειγμάτων- Συζήτηση	Κλωνάρη (12/05/2026)
11 ^η	Παρουσιάσεις εργασιών	Κλωνάρη (26/05/2026)
12 ^η	Εξετάσεις	Κλωνάρη (09/06/2026)

Χρονοδιάγραμμα εργασιών

Εργασίες	Τίτλος εργασίας	Ημερομηνία παράδοσης
Εργασία 1	Σχεδιάστε και οργανώστε ένα επιμορφωτικό σεμινάριο (εκπαίδευση) με θέμα: "Αντιμετώπιση Φυσικών καταστροφών (Απαραίτητα στοιχεία: επιμέρους θέματα, ώρες σεμιναρίου, ομάδα στόχος, μέθοδοι προσέγγισης, υλικό σεμιναρίου, αξιολόγηση)"	24/03/2026
Εργασία 2	Δημιουργήστε ως εκπαιδευτικό υλικό ένα storyboard ή storymap, για να χρησιμοποιηθεί στην εκπαίδευση για την πρόληψη ενός κινδύνου	28/04/2026
Εργασία 3	Σχεδιάστε και προβάλλετε ένα θέμα σχετικό με την πρόληψη, διαχείριση και μείωση Φυσικών Καταστροφών επιλέγοντας συγκεκριμένη "μέθοδο προβολής" π.χ. δημιουργία αφίσας, ή μπάνερ, flyer, κοκ.	12/05/2026

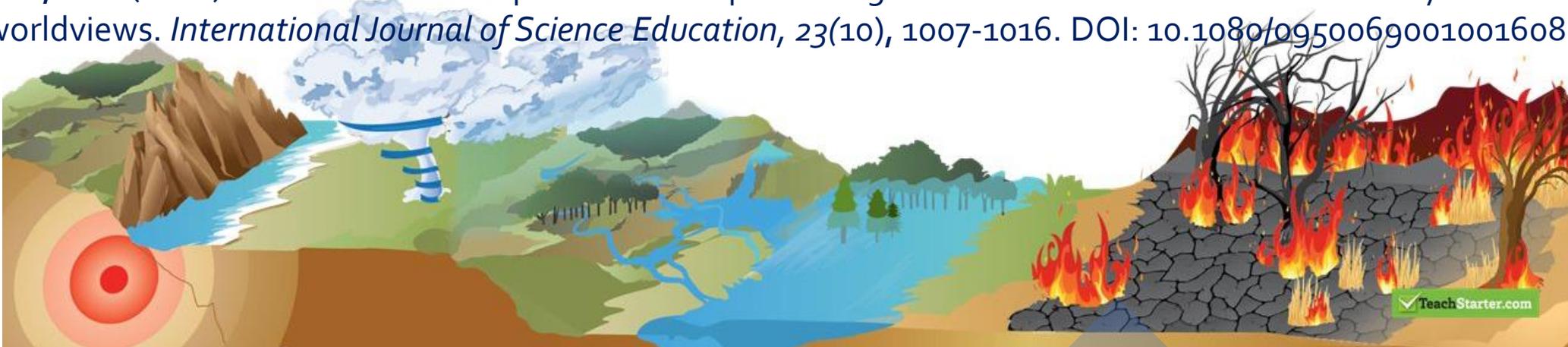
Συνιστώμενη βιβλιογραφία

- Alexander, D.E. (2007). Misconception as a barrier to teaching about disasters. *Prehospital and Disaster Medicine*, 22(2), 95-103.
- Cheek, K.A. (2010). Commentary: A Summary and Analysis of Twenty-Seven Years of Geoscience Conceptions Research. *Journal of Geoscience Education*, 58(3), 122-134.
- [Domeisen, N.](#) (1995). *Learning about Natural Disasters: Games and Projects for you and your friends*. UN. International Decade for Natural Disaster Reduction (IDNDR). Geneva, CH.
<http://cidbimena.desastres.hn/pdf/eng/doc8713/doc8713.htm>
- Francek, M. (2013). A Compilation and Review of over 500 Geoscience Misconceptions. *International Journal of Science Education*, 35(1), 31-64, DOI: 10.1080/09500693.2012.736644
- [International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies \(IFRC\)](#) (2010). *Children in disasters - games and guidelines to engage youth in risk reduction*. [IFRC](#), South East Asia Regional Office, Bangkok, Thailand.
<https://www.preventionweb.net/publications/view/16726>
- King, D. (2000). You're on Your Own: Community Vulnerability and the Need for Awareness and Education for Predictable Natural Disasters. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 8(4), 223-228.
<https://doi.org/10.1111/1468-5973.00143>

Συνιστώμενη βιβλιογραφία

- Knight, V. (2015). Disaster Risk Reduction Education in the Caribbean: Policy, Practice, and Implications for Teacher Education. *Journal of Eastern Caribbean Studies*, 40(3), 187-209.
- Petcovic, H.L., and Ruhf, R.J. (2008). Geoscience Conceptual Knowledge of Preservice Elementary Teachers: Results from the Geoscience Concept Inventory. *Journal of Geoscience Education*, 56(3), 251-260.
- Sharpe, J., & Kelman, I. (2011). Improving the disaster-related component of secondary school geography education in England. *International Research in Geographical and Environmental Education*, 20(4), 327-343. DOI: 10.1080/10382046.2011.619810
- Steer, D.N., Knight, C.C., Owens, K.D. & McConnell, D.A. (2005). Challenging Students Ideas About Earth's Interior Structure Using a Model-based, Conceptual Change Approach in a Large Class Setting. *Journal of Geoscience Education*, 53(4), 415-421, DOI: [10.5408/1089-9995-53.4.415](https://doi.org/10.5408/1089-9995-53.4.415)
- Thomalla, F., Downing, T., Spanger-Siegfried, E., Han, G., and Rockström, J. (2006). Reducing hazard vulnerability: towards a common approach between disaster risk reduction and climate adaptation. (*Disasters*, 30(1), 39–48.
- Tsai, C-C. (2001). Ideas about earthquakes after experiencing a natural disaster in Taiwan: An analysis of students' worldviews. *International Journal of Science Education*, 23(10), 1007-1016. DOI: 10.1080/09500690010016085

Συνιστώμενη βιβλιογραφία

- [UNDRR \(2008\). *Disaster prevention for schools: guidance for education sector decision-makers \(51p.\)*. United Nations Office for Disaster Risk Reduction.](#)
- [UN Member States \(2015\). Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030. In *Third UN World Conference on Disaster Risk Reduction*, 18 March 2015. Sendai City, Miyagi Prefecture, Japan. \[https://www.preventionweb.net/files/43291_sendaiframeworkfordrren.pdf\]\(https://www.preventionweb.net/files/43291_sendaiframeworkfordrren.pdf\)](#)
- [United Nations Centre for Regional Development \(UNCRD\) United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs - Headquarters \(OCHA\) \(2009\). *Educational materials for school earthquake safety: from guidelines to practices \(57p.\)*. Japan.](#)
- Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας. Οδηγίες Προστασίας. <https://www.civilprotection.gr/el/guidelines>
- Dandoulaki, M. & Καραμάνου, Α. (2020). *Εκπαιδευτικό Υλικό Πολιτική Προστασία και Διαχείριση Κινδύνων*. ΕΚΔΔΑ, Αθήνα, 2020.
- Περιφέρεια Αττικής. Ενημερωνόμαστε και προστατευόμαστε: Ενημερώνουμε και συζητάμε με τα παιδιά για τις φυσικές καταστροφές και τις οδηγίες προστασίας μας. https://www.patt.gov.gr/site/index.php?option=com_content&view=article&id=28689:enimeronomaste-kai-prostatevomaste-enimeronoume-kai-syzitame-me-ta-paidia-gia-tis-fysikes-katastrofes-kai-tis-odigies-prostasias-mas&catid=338&Itemid=376

Σας ευχαριστώ

